

پریم دے دھاگے

محمد اقبال نجمی

پریم دے دھاگے

(کافیاں)

محمد اقبال نجمی

فروع ادب اکادمی

لاہور — گوجرانوالہ — اسلام آباد

سوہنیاں تے نوکلیاں کتاباں دامرکز

F A A

ناں کتاب	:	پریم دے دھاگے
لکھاری	:	محمد اقبال نجمی
چھپن ورہا	:	۲۰۰۹ء
کستری	:	۵۰۰
مئل	:	۵۰۰ روپے
کپوزنگ	:	سجاد کپوزنگ سنٹر
ناشر	:	فروغ ادب اکاڈمی

۸۸۔ بی، سیٹلائٹ ٹاؤن، گوجرانوالہ

فون: ۰۵۵-۳۲۵۱۶۰۳

چڑھاوا

سجنا دے ناں

من دا چرخہ ڈھا کے دم دم الف دی پونی پاندے ریے
پریم دے دھاگے وٹدے ریے، پریت دے جوئے لاندے ریے

فہرست

- ☆ پریم دے دھاگے۔۔ پنجابی کافیاں دانویکلا پراگا۔۔ ڈاکٹر بشیر عابد۔ 11
- ☆ اجو کے دوردا صوفی۔ محمد اقبال نجمی۔۔ غلام مصطفیٰ بسمل۔ 23
- کھڑے
- ☆ اگوا ای چشمہ نور دا..... 25
- ☆ توں ایں صاحب میرا..... 26
- ☆ ویکھاں اوہدیاں ذات صفاتاں ہر کم پورا پورا..... 27
- ☆ گل کرے کیہ..... 28
- ☆ میرے دل وچ اٹھیا شور..... 31
- ☆ گل وچ کینٹھا، بازو باہی، انگلاں دے وچ جھلے..... 34
- ☆ رسیا میرا مئی میتھوں کون کچھے میرا حال فی..... 35
- ☆ مینوں کر دے توں حیران بجن..... 36
- ☆ ہن لا دے باغ بہار بجن..... 39
- ☆ جو پنیدا جام اُس ساقی دا..... 42
- ☆ بھاگ مرے وی جاگن تیری محبت لیجے چنگی..... 45
- ☆ نال فقر جو محبت رکھے ہر دم سکھی تھیوے..... 46
- ☆ مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں..... 47
- ☆ نال فقر دے یاری لاؤن بھاگ جہاں دے چنگے..... 50

- ☆ کسیر بولے اچھتی چھتی وجھ گیا کوچ نقارہ..... 51
- ☆ مینوں اپنی راہے نور..... 52
- ☆ اک اللہ اک مولا والا ہر دم ورد پکاندے رہیے..... 56
- ☆ یار دے نیڑے اوہ اے جنھے اپنی ذات مکائی..... 57
- ☆ سبھ توں وڈی توں سرکار..... 58
- ☆ کہہ اٹھے رات براتیں ہڈاں دی آگ بالے..... 60
- ☆ ہر تھاں چکاں مارن ڈٹھے تیرے وصف صفائی..... 61
- ☆ جاگ مسافر ہن تے جاگ..... 62
- ☆ ہر دم ساہ دی تسی اُتے یار داکلمہ کہیے..... 65
- ☆ نیک عمل تھیں بھر لے جھولی مچ دا پاتوں بانا..... 66
- ☆ دیکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذراتوں ہو کے..... 67
- ☆ کھیڈاں دے وچ زجھی کیویں چلھے چول چڑھاوے..... 71
- ☆ دنیا دنیا کردی ڈٹھی آج تے خلقت ساری..... 72
- ☆ کیہ کردا بے پرواہ مانی..... 73
- ☆ چھیڑ کے مانی دکھ برہا دے تار..... 77
- ☆ رہندا اے اوہ کل مٹلا فروی سبھ نال جوڑ..... 80
- ☆ دکھو دکھ نہیں رستے بھاویں، سبھ دی منزل توں ایس..... 81
- ☆ چھڈ دے ساتھ لکمی داتوں ایہ پئی جاوے ڈبی..... 82
- ☆ لائی جے کر پریت تے اوہنوں ویکھیں توڑ بھائیں..... 83
- ☆ جسر اں گزرے نال اوہدے توں ویلا دیکھو ہائیں..... 84
- ☆ لنگ جمن دی ودھدی جاوے..... 85

- ☆ عشق دے لانبوتن من لو ہیا کس نوں میں بتلاواں..... 88
- ☆ لاگے جب سے ساجن نیناں..... 89
- ☆ ہوش بھلایا سرت گوائی عشق دا پایا بانا..... 91
- ☆ نہ زس مانی نال مرے ہن، پاند دل وچ گھنڈ توں اڑیا..... 92
- ☆ میں میں اندروں توں نکلیں تے پچھے مردہ رہندا..... 93
- ☆ منوں و ساری جہاں دنیا صاحب دے ہو مکے..... 94
- ☆ موتو قبل موتو والا درس پکایا جہاں..... 95
- ☆ دلبر نال اوہ اٹھدے ہندے اُس نال وقت دیہاندے..... 96
- ☆ درد رتے جو جھکنا چاہوے ایسے سرنوں کیسے..... 97
- ☆ جہاں پیار دانور پچھاتا اوہناں عشق کمایا..... 98
- ☆ عشق دی سنگت پاؤن والے کدے نہ بدن چولے..... 99
- ☆ دل دا حال کیہ ہوندا، کملا دیندا کنج دہائیاں..... 100
- ☆ عشق نمازاں جہاں پڑھیاں نیزے سر کپایا..... 101
- ☆ سچے صاحب نوں اوہ بھادے جو لوے سیانی مت فی..... 102
- ☆ فضل کریں توں عیب بھری تے جی گل سناویں..... 103
- ☆ کیہ اے میرا زور..... 104
- ☆ دنیا نال نہ سوندے ہندے عاشق جھڑے اُس دے..... 109
- ☆ گاہکاں وانگوں ساہواں نال توں نت و پار کری جا..... 110
- ☆ اوگن ہارا کلی ٹر پئی کوئی نہیں چلیا نال..... 111
- ☆ سوہنا روپ گواچا کیوں سمجھ نہ مینوں آئی..... 112
- ☆ چھیل چھیلیاں ناراں ویکھ توں کٹھیاں ہو کے چلیاں..... 114

- ☆ اوس پریت دی دھونی لائی کیتی دور ویرانی..... 115
- ☆ آج دے لوکی جیوندے پے نیں رہ کے کئے کئے..... 116
- ☆ دیکھ کے میری حالت دے دل دور کوئی پیاسے..... 117
- ☆ محرم حال تے ذات تری اے..... 118
- ☆ ستیونی میں ڈھول دے پچھے چلی..... 120
- ☆ جہاں آکھے خن حقانی اوہو پیارے چیاں..... 122
- ☆ نال جن دے رہے ہر دم نال جن دے رہے..... 123
- ☆ ستیونی میرا جینا مرنا سائیاں دے لڑکے..... 125
- ☆ اوہ تے بولن دی جاناہیں..... 127
- ☆ ساری عمر کوئی ایویں گتی اک نہیں جھنکی..... 129
- ☆ لٹ لٹ چانن لے کے آتوں..... 130
- ☆ دنیا دنیا کر دی دنیا، دنیا اندر گھسی..... 135
- ☆ سوہنا شرگ توں وی نیڑے..... 136
- ☆ ☆.....

پریم دے دھاگے: پنجابی کافیاں دا اک نویکلا پراگا

ڈاکٹر بشیر عابد

محمد اقبال نجی ہوراں جتھے پنجابی شاعری دیاں دہسی صفاں وچ فکراں دے درشنی دیوے جگائے نیں اوتھے ”کافی“ صنف راہیں ایہو جتھے نزول تریل دھوتے پھلاں دے گلشن وی سجائے نیں جہناں وچ ربی لگن تے اوہ دے اک ہون دی گواہی ہر پھل تے ہر پتے وچوں ہمک ہمک کے اپنے دل کھچاں مار دی دکھائی دیدی اے، ایہناں دی سوچ دی پوتر تا کافی دے ہر حرف تے ہر اکھر وچوں اُگدے ہوئے سویرے وانگوں اللہ ہو، اللہ ہودی صدا دلاں دے ہمسیر خانیاں نوں نوری چائن وڈی نظری آوندی اے جیویں میاں محمد بخش ہوراں یکے شاہ دے صوفیا نہ کلام بارے آکھیا اے۔

پلے شاہ ای کافی پڑھیاں ٹکے کفر اندر دا

اقبال نجی ہوریں اوہ بھاگاں تے بختاں والے منکھ نیں جہناں کول حیاتی نوں تریل دھوتیاں نجران وانگوں شدکارن تے سنوارن دا جذبہ پھلاں مار دالہمد اے۔ نجی ہوراں شاعری دے ہر بیان وچ اپنی بھردیں موجودگی دا احساس اجاگر کیتا اے جس وچ ایہناں دی فنی چٹکتی تے فکری کھارنوں بڑا عمل دخل تے ایہو ای نویکلا احساس ایہناں دیاں کافیاں وچ بڑی آن تے شان نال جھلکد املد اے۔ اللہ تعالیٰ ولوں موصوف ہوراں نوں ذہن بڑا کشادہ، سوچ بڑی ڈھٹھی تے عزم بڑا مہم جو عطا ہویا اے ایسے کارن ایہناں دا ادبی سرمایہ بڑیاں خوبیاں تے خوبصورتیاں نال بھریا ہویا اے تے ایہ کیوں نہ ہووے کہ ایہناں دی حیاتی دا مقصد تخلیقی عمل وچ رہیے رہن نال جڑیا ہویا اے۔

”پریم دے دھاگے“ علامہ نجی ہوراں دیاں نویاں تے نزول کافیاں دا اہم پراگا اے جہدے وچ ایہناں اپنے سچے فکراں تے پوتر سوچاں نوں کافی ہیئت دے دکرے وکھرے ڈھنگ تے انگاں دی درتوں راہیں نظمیا اے۔ تمیں ایس گل دا مضمون وچ مشاہدہ کر لوو گے۔

کافی دی تکنیک روایتی اُساری اُتے قائم رکھ دیاں اپنے فکر اے تے خیالاں نوں اچھے سلیقے تے قرینے نال لوکائی سانویں لیا عمارے جہاں وچ گنجی ہوراں دے درویشانہ سجاتے صوفیانہ دور تاو دے دی متری فضا سہدے تھے سوا گت کر دی ملدی اے۔

ایس توں پہلاں کہ اسیں علامہ اقبال گنجی ہوراں دیاں کافیاں دا فکری تے فنی جائزہ لیجے، کچھ گھلاں راہیں کافی دی صنف تے اوہدی مدلی تاریخ بارے چائن پانا ضروری سمجھنے آں تاں جے کچھ گوڑا لایا جاسکے کہ کافی کیہ اے؟ تے ایہ شعری صنف پنجابی شاعری دی ورتوں وچ کیویں داخل ہوئی۔

کافی دا مادہ کھنی تے مصدر کفایہ اے جہذا خالص عربی اکھراے تے ایس دا اسم فاعل ”کافی“ ہوندا اے تے ایہدے لغوی معنی کفایت کرن والا تے جانے نہیں یعنی کہ کفایت شعار۔ انج ایس توں تہ ایہ نکلیا پئی کافی خالص عربی دا ای اکھراے۔

لفظ کافی پنجابی شاعری وچ بطور صنف کافی کیویں داخل ہویا! کدوں تے کتے ورتوں وچ لیا عمارے؟ ایس پکھوں ایس کھوج پرکھ داپکا تھلے جواب ملتا ہیوں اوکھا اے۔ ہون تک دی کاڈھ موجب ایہ سکا نکلد اے کہ کافی پاک دہند وچ موسیقی دے راگاں وچوں اک مقبول راگ دے ناں اے کافی دے روپ وچ لوکائی ساہنے آیا جہدا موڈھی راگ کافی دی صورت وچ حضرت امیر خسرو دسیا جاندا اے کیوں جے کافی راگ خسرو دی ایجاد آکھیا جاندا اے۔

جہڑے دودان کافی، نوں دسبی راگاں وچوں اک راگ دانان متھدے نہیں اوہناں وچ ابو الفضل، نواب حاجی مردان علی، آندراج قلص، موہن سنگھ دیوانہ، ڈاکٹر نبی بخش بلوچ، قمر غوثی ماٹوی، مولانا غلام محمد گرامی، ڈاکٹر نذیر احمد تے ڈاکٹر عبدالجبار ہوری شامل نہیں۔ لہناں دانوراں دے نزدیک کافی، موسیقی دے راگاں وچوں اک عام پرچلت راگ اے جہڑا پئی مقبولیت تے مٹھی سر لے پاروں عام لوکائی وچ مشہور ہون خاطر ہر ادھ کلام جہڑا تصوف جتے مسئلیاں تے تخلیق کیا جاندا اسی اوس نوں صوفی شاعر بھادیں کسے ہور موسیقی دے راگاں اُتے اُساریا ہوندا اسی اوس نوں لوک ”کافی“ دا ای ناں دے دیندے سن۔ ایس لئی ہوسکدا اے پئی ہر ادھ عارفانہ کلام جہدے وچ اللہ تعالیٰ دی ایکتا تے وحدانیت دے تھوڑوں اکھیڑ کے بیان کیتا جاندا ہوی اوس توں عام لوکاں وچ بھان لئی ”کافی“ آکھیا جاندا ہووے تے فیر ہولی ہولی دے نال نال ہر صوفیانہ کلام نوں کافی صنف دانان دے دتا گیا ہووے کیوں جے انج توں کئی

صدیاں پہلاں عوام کتھے ایسے پڑھے لکھے ہوندے سن۔ اس لئی سدھڑے سادے لوک معرفت بھرے کلام لوں کافی ای کہن لگ پے ہون گے تے ایہ گل کسے حد تک درست وی لگدی اے۔
 دو جے پاسے جے فاضل لکھاری تے بزرگ شاعر محترم بشیر حسین ناظم ہوراں دی کاڈھ ول دھیان ماریے تے اوہ کافی بارے اپنی نویکی پڑچول قرآن دی اک آیت لبس اللہ ہکاف عبده۔ نال منسلک کر دے نیں تے ایہ تے اوہناں اپنے اک مضمون جہزاع۔ س مسلم ہوراں ہوراں دی پنجابی کافیاں دی کتاب ”واگلاں میں دل موڑ“ وچ شامل اے جہدے وچ اوہناں دو جیاں محققاں دیاں راواں دے جواب وچ مختلف آیتاں دے جواز نال ثابت کیتا اے کہ کافی دی مور تعریف ایہ دے پئی ایہ پاک پوتر تے شیشے ورگے شفاف دل وچوں نکلی ہوئی ہوک اے جہدے مڈھ ملے عناصر لبس اللہ ہکاف عبده۔ اُتے پکا یقین، جی اللہ دا چانن تے تہل دیاں روشنیاں تے رشاں نیں۔ جدوں ایہ تجلیاں من وچ جگمگا اٹھدیاں نیں تے ایہناں دی لوتوں حرقاں تے لفظاں راہیں کافی دا ظہور ہوندے اے۔

بشیر حسین ناظم ہوریں اپنی ایس کاڈھ نوں اصل اکھوان اُتے اصرار وی کر دے نیں پر اے تاویلاں یا تدبیراں تے ہوسکدیاں نیں کوئی پکی پیڑی تحقیق نہیں متھی جاسکدی، جے فاضل محقق ہوراں دی نویں تحقیق کہ کافی دے مفہوم دا تک نقشہ عربی لفظ کافی تے شانی (کاف۔ شاف) جھڑے چے سائیں تے سرجن ہار دے صفاتی ناں وی نیں جھڑے اوکڑاں ویلے مسلمان بزرگاں راہیں کافی تے شانی دا وظیفہ کر کے اللہ تعالیٰ دے حضور بخشش منگن دی قدیمی روایت ٹری آوندی اے۔ اوس نوں من کے ایہ آکھیا جاوے کہ کافی کاف تے کافی نوں کھ رکھ کے ای اُچری گئی اے تے فیر ایس طرح کئی مور قرآنی آیتاں دی مادہ لکھی وی ورتوں نال سامنے آ جائدیاں نیں جو یں۔

1- وکفی باللہ وکیلا

2- اقراء کتابک کفی بنفسک الیوم علیک حمیباہ

3- هو الذی ارسل رسولہ بالہدی و دین الحق لیظہرہ علی الدین کلمہ۔

وکفی باللہ شہیدا۔

4- فسیکفیکہم اللہ و هو السميع العليم

5- وکفی اللہ المومنین القتال

6- انا کھیلک المستهزین

7- ادخلو فی سلم کاف

پر گل انج نہیں بن دی سگوں صنف کافی ہو ریکھیاں وچ پے جائے گی تے جے
تصوف دی منڈھلی تاریخ ول دھیان ماریے تے فیر صنف کافی دا وجود بڑا قدیم متھتاں پوے گاتے
فیر عربی فارسی ادب نوں کھنگالنا ات ضروری ہو جاوے گا کیوں جے فارسی اردو تے پنجابی ادب دا
سوما عربی ادب دے لگھ چوں بھلیا اے پر صنف کافی دا مدھلا وجود نہ تے عربی ادب وچ
کدرے دکھائی دیندا اے تے نہ ای فارسی ادب وچ ایہ لکا رالمحمد اے جد کہ تصوف دے
سارے مسئلیاں دا سرمایہ عربی تے فارسی زبانوں دیاں شعری صنفوں وچ بھرواں موجود اے۔
لیکن کافی مٹر وچ کدرے وی دکھائی نہیں دیندا۔ ایہدی کیہ وجہ اے؟ میری جاچے کافی اپنے ہستی
اسلوب پاروں کدوں تے کسراں لکائی وچ پر چلت ہوئی؟ ایہدی کاڈھ تے تحقیق حالے ہو ر تحقیق
طلب اے۔ فری پری بشیر حسین ناظم ہوراں دی کھوج پر کھنوں ای آخری حرف من نال مسئلہ حل
نہیں ہندا کیوں جے کافی دا وجود صرف پنجابی ادب وچ ای ڈلکاں ماردا دکھائی دیندا اے۔ ایس
گلوں اے سٹانکلدا اے پئی کافی صنف داکھ نقشہ اپنے پورے مہاندے نال شاہ حسین دے
کلام وچ اگھڑواں لکھدا اے تے فکری لحاظ نال شاہ حسین ای اصل وچ کافی مٹر دے موڈھی
لگدے نیں انج بھادویں ایہدے مدھلے ڈھاٹے بابا فرید ہوراں دے کلام نال ملدے نیں پر
پکی پیڈی تے مٹروں تحقیق دا گوڑہا حالے وی سرے نہیں چوھیا تے اے جے وی کافی دی تخلیق داسرا
لجھیا ہو یا اے تے ایسے لئی حالے وی تحقیق طلب اے جے انج ای محقق پڑچول کر دے رہے تے
ضرور ایس دی تخلیق داسر بنا نظری آ جاوے گا۔ ایہدے واسطے کھوجن دا عمل ات ضروری اے
کیوں جے کافی دے اصل ماخذ دا اتنا پتا گواچیا ہو یا اے۔ سندھی زبان دے پار کھایہ دعویٰ کر دے
نیں پئی کافی سب توں پہلاں سندھی زبان وچ آئی اے تے پنجابی پار کھ ایس نوں خالص پنجابی
زبان دی صنف آ کھدے نیں کیوں جے کافی نوں حراں تے پچان والا کلاصونی شاعر شاہ حسین
ای نظری آ وندا اے۔

کافی وچ تصوف دے مسئلیاں توں اڈ توحید، رسالت، صبر، شکر، قناعت، ہجر، فراق، قرب،
وصل، پیار، محبت، گمہ، خلوص، اللہ نال محبت تے غیر اللہ نال نفرت، مرشد دی بھال، انسان دوستی دا
درس، ظلم تے نا انصافی نال اٹ کھڑا، عاجزی تے انکساری دی تبلیغ، حق سچ دا اعلان، عشق تے

سلوک و اپنی ذہنی اخلاق کے کردار و تعلیم کے آپس وچ امن کے سلامتی نال رہن سہن واسنہا،
تصوف دی پوڑھی دے ڈنڈے نیں جہاں دے ویلے تے ذریعے نال قرب الہی دانظارا حاصل
کیتا جاتا اے۔ دوجے لفظاں وچ تصوف اوہ قندیل اے جہدے وچ اخلاقیات دیاں سکھ
روشنیاں جگمگ، جگمگ کر دیاں دکھایاں دیندیاں نیں۔

تصوف وچ عشق مرکزی نقطے دی حیثیت رکھدا اے۔ جہدے گرد ساری کائنات دی
موجودگی قائم اے۔ انسان کائنات وچ احسن تقویم دی حیثیت رکھدا اے۔ ایس لئی ایہدے فرض
وچ شامل اے کہ اوہ اپنے خالق نال ابدی جڑت رکھے کیوں جے ایہو جڑت ای عشق واپیش خیمہ
ہوندی اے۔ ایس واسطے توحید و اقلندہ او دوس تیک عقل وچ نہیں آسکد اجدوں تیک عشق دی رنگن
لوں لوں اندر نہ سما جاوے۔ عشق اولیل یا شوق اے جہدے باجھوں رب دا قرب حاصل نہیں ہو
سکدا تے رب دا قرب خدا دے محبوب، کونین دے والی ﷺ نال محبت رکھیوں بغیر کدی نہیں مل
سکدا کیوں جے رب دا قرب رسول عربی ﷺ دے عشق وچ تے رسول عربی ﷺ دا قرب رب
دے عشق وچ لکھیا ہویا اے۔ ایسے لئی جد تک بندہ دونوں ہستیاں دی حب دل وچ آجا کر نہیں کروا
عشق دے نام توں وانجیا رہندا اے۔ علامہ اقبال ہوراں جواب شکوہ وچ ایسے عشق دی گل کیتی
اے۔

کی محمد ﷺ سے وفا تو نے تو ہم تیرے ہیں
یہ جہاں چیز ہے کیا لوح و قلم تیرے ہیں
عشق اوہ واسطہ یا وسیلہ اے جہدے طفیل بندہ رب تے رسول دا قرب حاصل کر لیتا
اے تے جدوں عشق اوہ دے لوں لوں وچ سما جاتا اے تے فیر بقول اقبال
عشق کی اک جست نے ملے کر دیا قصہ تمام
اس زمین و آسمان کو بے کراں سمجھا تھا میں
عشق دلا لازمی نتیجہ محبوب دی رضا تے قرب دی طلب اے تے صوفی شاعران نے
ایسے عشق نوں اپنی شاعری دامرکز تے محور بنا کے تصوف دیاں منزلاں واذکر اپنے کلام وچ کیتا
اے تے نال نال مل تے قائم رہن دی تلقین وی کیتی اے کیوں جے عشق علموں بغیر ادھورا تے عمل
عشقیوں بغیر نامکمل رہندا اے۔ علامہ اقبال ایسے لئی آکھدے نیں۔
مدار عشق سامانے ولین تیشہ دارد
خراشد سیزہ کہسار پاک از خون پرویز است

عجمی ہوریں اک درویش صفت انسان جہدے اندر اک مکمل صوفی بگل مار کے لگیا
ہو یا اے اوہ جدوں اپنے عشق دی ہوک بلند کردا اے تے عجمی ہوریں دے قلم وچوں چاں داسوما
بھٹ پیندا اے۔ اک کافی دج عشق دی چڑھتل وانگھارا دیکھو۔

عشق نمازاں جہاں پڑھیاں نیزے سر کھایا

سوہنا عشق کمایا

سبھ کجھ بھلیا اوہناں تائیں رب نہ بھلن پایا

جہاں عشق کمایا

عشق چبارے پائی جماتی اپنا آپ مٹایا

ایسراں عشق کمایا

سارے چولے لاہ کے مٹے عشق دا چولا پایا

سوہنا عشق کمایا

عشق جہدی دی ہڈیں رچیا اوہ کدھرے نہ پرتایا

صاحب عشق کمایا

گنت کنز اولاقصہ سبھ نوں آکھ سنایا

جہاں عشق کمایا

☆

عجمی ہوریں ایسے طرح ہر کافی دج ایسے ای دھندی اک (عشق) نوں وکھرے وکھرے

ڈھنگاں نال بیان کیتا اے۔ کجھ شعر دیکھو۔

نال فقر دے یاری لاون بھاگ جہاں دے چکے

عشق دی اک دج سڑدے ڈٹھے بن کے دانگ پٹکے

☆

ہوش بھلایا سرت گوائی عشق دا پایا بانا

ڈاڈھا مشکی رستہ لیا کیتا کیہ انجانا

اس دے شوق دا دیوا بلیا جس نے رمز پچھاتی
اندر باہر روشن کردی عشق دی آگ جھاتی

☆

عشق ترا اے میری دولت
عشق ترے دج لہدی راحت
دے کے مینوں عشق دی لذت
توں سارا میل اُتار

☆

جہاں پیار دا نور پچھاتا اوہناں عشق کمایا
دکھاں فکراں تائیں اوہناں دل اپنا چکایا

☆

عشق دی سنگت پاؤن والے کدے نہ بدلن چولے
پریت پریم دا ہر اک سادھو پیار دی بولی بولے
مجھی ہو ریں وی عشق نال عمل دا ہو کالاندے دکھائی دیندے نیں کیوں جے ایہناں دے
نزدیک وی عشق باجھ عمل دے کھل نہیں ہوندا۔ ایسے لئی عشق نال عمل دی صداوی بلند کر دے نیں۔
نیک عمل تھیں بھر لے جھولی بچ دا پا توں بانا
دنیا اُٹے دوجی واری ویکھ کسے نہیں آنا

☆

بے عملی دا کوڑھ جسم تے بنگل شو دی ماری
اوڑک لہکنی ایس نوں مجھی عملاں باجھ اے خواری

تصوف دے کجھ مسئلے جیویں موثو قبل انت موثو کنت کنزا۔ وهو معکم اینما کنتم۔

نحن اقرب الیہ من جبل الوریذ ہوا الاول والاخر والظاہر والباطن۔ ونفخت
فیہ من روحی ترے اللہ نور السموت والارض۔ دیاں قرآنی آیتاں وچ صوفی لوک
پوشیدہ سمجھدے نیں تے وحدت الوجود دی نیہ جان دے نیں۔ مجھی ہو ریں وی اپنیاں کافیاں وچ

تھاں تھاں ایہناں نوری کرناں نوں دیویاں داگوں روشناں دا آہر کیتا اے۔ کجھ کانیاں دے شعر
ملاحظہ کرو۔

موتو قتل انت موتو درس پکایا جہاں
بجن سوہنے مرشد اگے سخن الایا جہاں

☆

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
میرے ناں دا ورد پکادیں توں

☆

میں جبل وریدوں نیڑے واں
میں لکيا من دے ویڑے واں

☆

ہر تھاں چمکاں مارن ڈٹھے تیرے وصف صفاتی
شوق دا دیوا ہاتے جہڑا لیسے امر حیاتی

☆

پردے چمک کے گھنڈاں والے من دج عشق مچاویں
میں تیری آں صاحب سچے اپنے حال نہجاویں

☆

ہر دم ساہ دی تسی اُتے یار دا کلمہ کہیے
چمڈ کے سارے جھگڑے جھیرے چنگی بہنی پیسے

اقبال نجمی ہوراں اپنی کافی راہیں پیار، محبت، انسان دوستی، نیک عمل، کردار سازی تے ایہو
جسے ہور اخلاقی گلاں دا پرچار کیتا اے تے ایہدے نال نال رب دی یاد تے جگ دی بے اثباتی
تے موت، آخرت ورگے مسئلایاں نوں دی شاہ حسین تے بلھے شاہ داگوں مخصوص اکھری ہیئت مثلاً
کھڈ، پونی، داج، مانی، یاد، کیٹھا، بازو، چھلے، سفنے، شوہ، دلبر، صاحب، سائیں، ناد، چوہارہ،
سائیک، تسی، کلمہ، مرشد، بھائی، حجرہ، صبر، شکر، دھونی، برہا، ہجر، وصال، نقارہ، گٹھڑ، جاگ،
سنگت، چرخہ، تند، چلی، نزع، تے ہور ڈھیر سارے اکھر ورت کے ایہ دس دیندے نیں پئی ایہ

سارا جگ داپارا عارضی اے۔ رب دی یادوم دم چیتے رکھو، دنیا تے دنیا دی ہر شے جھوٹی اے، سچی ذات اکوای رب دی اے۔ اگلی دنیا دی فکر کرو، موت تے آخرت لئی عملوں دا دااج کت لوو نہیں تے پچھتان توں سوا کچھ پتے نہیں رہوے گا شاہدی لئی کچھ شعر پیش کیجے جانے نہیں۔

ساری عمر گوائی ایویں گنتی اک نہ چھلی
آیا وقت نزع دا سر تے کھڑک گئی اے ٹلی

☆

دنیا دنیا کردی ڈٹھی آج تے خلقت ساری
اوسے شے دے مچھے بچے جھڑی بے اتاری

☆

صاحب نال محبتاں پایاں اوس تھیں دل ایہ لایا
صاحب صاحب کردیاں اوہناں اپنا وقت دہایا

☆

منوں وساری جہاں دنیا ، صاحب دے ہو ملے
اس جیون نوں راکھ بنا کے راکھ دے اندر لکے

☆

تچے صاحب نوں اوہ بھاوے جو لوے سیانی مت نی!
چرخہ ڈھاوے ، پونی کتے تے نال بہائے رت نی!

☆

کدے نہ اپنے شوہ نوں بھاوے جھڑی کرے کپت نی!
ٹٹی تند نوں جوڑ کے بھیلے ! پیار دا سوتر کت نی!

☆

گل وچ کیٹھا ، بازو پائی ، انگلاں دے وچ چھلے
تیرے اٹے مالک راضی ، تیرے بھاگ سولے

نبی ہوراں حضرت بابا فرید ہوراں دی توحید پرستی تے شاہ حسین دی رب تعالیٰ نال
کوڑمی یاری ”نی تینوں رب نہ بھلی“ تے بابا بیسے شاہ دی کوک ”اٹھ جاگ گھراڑے مار نہیں“ دے

ایمان بھرے بولاں داگوں اپنیاں کافیاں نوں سنواریا تے دھکا ریا اے۔ جس طرح بیتاں بزرگاں نے لوکائی نوں اک خدا دی حاکمیت دا سبق پڑھایا تے اوہ دے اگے سر جھکان دی تلقین کیتی۔ مثلاً حضرت بابا فرید کہندے نیں۔

اٹھ فریدا وضو ساز صبح نماز گزار

جو سر سائیں نہ نیویں اوہ سر کپ اتار

حضرت شاہ حسین آکھدے نیں۔

ویلا سرن دا اٹھ نام دھیا لے

تے حضرت بلھے شاہ کہندے نیں۔

اٹھ جاگ گھراڑے مار نہیں۔ ایہ سون ترے درکار نہیں

اقبال نجمی ہوراں دیاں کافیاں ایس پاروں مہلا ہن جوگ نیں کہ ایہناں وچ روایت تے جدت دا آپس وچ گوزھا رنگ رچیا ہویا اے عتے کافیاں وچ ہنترے اسلوب دے لحاظ نال وکھرے وکھرے تجربے وی کیجے نیں تے نال نال کلاسیکل تکنیک نوں وی قائم رکھیا اے۔ ایسے سببوں کافیاں پڑھن سنن والیاں دے دلاں تے گوزھا اثر چھڈ دیاں نیں جیویں۔

۱۔ کیا اے میرا زور

جیویں مرضی نور

۲۔ جاگ مسافر ہن تے جاگ

۳۔ مینوں اپنی راہے نور

۴۔ مینوں کردے توں حیران بجن

۵۔ میرے دل وچ اٹھیا شور

۶۔ ہن لاوے باغ بہار

۷۔ سبھ توں وڈی توں سرکار

۸۔ کیا کردا اے بے پرداہ ماہی

تہ دٹے گئے کافی دے کھڑیاں وچ نوں پن دا جیتر موسم کھڑیا ہو یا نظری آوند اے
 جہاں وچ روایت دے فطری رنگ، خشبو تے روشنی دے جلوے سلامتی تے بھلائی دے جہان
 آباد کردے وکھالی دیندے نیں۔ کافی دراصل اپنے اندر جتھے توحید، عشق، جذب، سلوک، صبر، شکر،
 قناعت، وصال تے قرب رکھدی اے او تھے لوکائی نوں پیار محبت دا عالمگیر شعور وی سکھاندی اے
 ۔ اقبال نجی ہو راں دیاں کافیاں پڑھ کے بابا فرید توں لے کے بلھے شاہ تیک دی صوفیانہ روایت
 دے سارے رنگ اکھیاں سامنے آ جانے نیں کیوں جے نجی ہو ریں خود اک درویش صفت
 انسان نیں تے ایسے لئی ایہناں دیاں کافیاں وچ اسلامی تصوف نوں ایہو جے سوہنے ڈھنگ نال
 تے نوہکی کلا راہیں سمویا اے کہ ساڈے سامنے خدا تعالیٰ تے اوہدے محبوب رسول حضرت
 محمد عربی ﷺ نال امتاں دا عشق چھلاں ماردا نظری آوند اے کیوں جے اسلامی تصوف دا مڈھ ای
 خدا دے لاڈ لے رسول حضرت محمد عربی ﷺ تے جہاناں دے پیر دی شریعت توں سمجھدا اے۔
 نجی ہو راں جتھے تصوف بارے کئی چراغ روشن کیے نیں او تھے اپنے نفس دی آگاہی نوں وی
 تھاں تھاں بیان کیا اے اوہ جان دے نیں کہ اندر دا گیان ای بندے نوں بندہ بناندا اے تے
 رب تعالیٰ دا عرفان نصیب ہوندا اے حضرت علی کرم اللہ وجہہ ہو راں دا قول اے۔

اقم الناس اعرفهم بنفسه... واتمعهم لشهوته وحرمة
 ترجمہ۔ لوکاں وچ سمجھ توں زیادہ مکمل اوہ بندہ اے جہڑا سمجھ توں زیادہ اپنے نفس توں واقف اے۔
 انسان احسن تقویم دے لائق تاں ای ہوسکدا اے جے اوہ اپنے خالق تے مالک اگے
 سر جھکائی رکھے تے اوہدے وصفات دی تسبیح ساہے ساہے کدھدا رہوے تے اپنے آپ نوں
 اوہدے رنگ وچ رنگ لوے جویں لماری کپڑیاں نوں رنگ چاڑھدا اے۔ ایس لئی کہ اللہ تعالیٰ
 دے عشق دار رنگ سمناں نالوں پکاتے گوڑھا اے۔ خود اللہ تعالیٰ پاک کلام وچ فرماندے نیں۔
 صبغة اللہ من احسن من اللہ صبغة نجن لہ عبدون۔

اللہ تعالیٰ دارنگ۔ تے کہو اچنگا اے اللہ تعالیٰ بے رنگ توں؟ تے ایس اوہدی
 (اللہ وی) عبادت کرن والے آں۔

اقبال نجی دیاں کافیاں وچ ایسے رنگ دل توجہ دوائی اے تاں جے رب دا بندہ اپنے رب نال

کوڑھی پریت پائی رکھے کیوں جے بندے دا پارا تارا رب دی پریت نال ای ہونا اے۔ کجھ شعر ایسے تا نظر وچ ملاحظہ کرو۔

مینوں رنگ دے اپنے رنگ وچ کر لے اپنا سنگی
کیوں جے چچدی سبھ توں سائیاں تیرے رنگن رنگی

☆

رنگن والے دی مرضی اے جنہوں چاہوے رنگے
خالی رکھدا کاسہ کدرے بھر دیندا بن مٹکے
محمد اقبال نجی دیاں کافیاں وچ اسلامی روایات دے سکھ دھارے وگدے نظری
آوندے نیں تے مکدی گل ایہ دے پئی ”پریم دے دھارے“ دیاں سکھ کافیاں صوفیانہ ریت نوں
اگانہہ نور دیاں فتاویٰ الذات، فتاویٰ الرسول تے فتاویٰ اللہ دیاں منزلاں دے پنڈیاں تے ثابت
قدمی نال چلن تے ہلا شیر دی بندیاں نیں۔ نجی ہوراں دیاں مردف کافیاں اپنی اپنی بستر تے اپنے
اپنے مہاندے پاروں روایت تے جدت دے تال میل نال فی اتیوں رب نہ بھلی دعا فقیراں
دی اچھا چائن میلہ لایا ہویا اے۔ اللہ کرے نجی ہوراں دا ایہ چائن میلہ سبھ دے دلاں وچ اللہ ہو
دی صدا بن جاوے۔ آمین

.....☆.....☆.....

اجو کے دور و اوصوفی

”کافی“ بارے میں جو اناں دے اڈرے و چاروں پاروں ایہ نکھیرا کرنا دکھا اے جے ایس دی منہ کیہ اے؟ ایس بارے دلیل دی تھاویں دعوے تے جذباتیت غالب اے۔ ڈاکٹر نذیر احمد کافی نوں موسیقی دے اک ٹھانڈے راگ داناں دیندے نیں۔ سید علی عباس جلال پوری ایسوں ”کافی“ توں بنیا لفظ ”کافی“ متعہ دے نیں جنہوں کامل دے معنیاں وچ لیا گیا۔ شریف کجیای لفظ ”کاؤ“ نال تعبیر کردے نیں۔ عبدالغفور قریشی ایس نوں توانی داوگر یا روپ دسدے نیں جدوں کہ قدر آفاقی کہف نال تعلق ہون پاروں کہنی (یعنی غار وچ بہن پاروں) دی نسبت نال کافی دی دس پاؤندے نیں۔ حمید اللہ ہاشمی ایس دے لفظی معنی پوری یا مکمل دے دسدے نیں۔ آصف خاں ہوریں دی کاڈھا اے جے ایس دامادہ مقامی بولیاں دی تھاں عربی فارسی اے۔

ایسناں سہناں دوداناں دی تھاں بشیر حسین ناظم ہوریں دی رائے وچ وزن تے ٹکڑائی اے اوہ عربی وچ رَجُل ”کاف“ توں گل ٹور دے نیں تے رب سچے دے فرمان ”ایس اللہ بکاف عبده“ نوں کھ رکھدیاں ہو یاں اوہدی عظمت، وڈیائی تے بزرگی اگے منکھ تر لے تے منہ وچ من دی سک پاروں جو دکھ بھری کرلاٹ الا پدا اے اوس نوں کافی آکھدے نیں۔ اوہناں دے بقول کافی اصل وچ کاف اے جو یں شانی اصل وچ شاف اے۔ کافی تے شانی رب سچے دے صفاتی ناں نیں۔ ہراوڑ تے بیماری ویلے ”یا کافی یا شانی“ داورد و غنیمہ اپنے دکھاں نوں گھٹان دا کارن وی اے تے اللہ سائیں دی عظمت تے بزرگی دا دل و جھوں اقراری ہوون دی۔ ایس اللہ بکاف عبده، دے چائن وچ کافی نوں معنیاں دے موکلے پسار وچ پاک پوتر، نکوینت توں صاف تے شفاف دل وچوں نکلی ہوک تے کوک دسدیاں ربی سائے دیاں تجلیاں تے چائن دی گل چھوہی اے۔

بشیر حسین ناظم ہوریں دی کافی بارے نزول رائے مگروں ایہ گل اُگھڑی جے روح دے گل توں وچھڑن پاروں ربی عشق دی تانگھ، اوہدے وصال دی سچ، سالک نوں سرمستی وچ پھو رکھدی اے۔ اک صاحبِ حال، صوفی اوہدے جلوے، اوہدیاں قد رتاں تے تجلیاں نوں

روح تے وارد کر کے ہر تھاں اوہدی چھب وے ہند اے۔ ایہ سرمستی، دوری، تڑپ تے آہ وزاری جز
نوں کل دے جمال تے جلال توں آشنا کر کے ذات واحد تال اک مک تھی وُجَن ول پریردی
اے۔

شاہ حسین توں محمد اقبال نجمی تیک کافی دے ایس پنڈے وچ قدم قدم تے نوری طور
آؤندے نیں تے ہر کلیم نے اپنی بہت موجب کائنات دے اسرار، ڈونگھیاں رمزاں تے ربی
جمال دی سک نوں چنگیاڑے توں تریل بنان واجتن کیتا اے۔

پنجابی زبان تے ادب دی تاریخ دے اجو کے مہاڑاں نوں بھج لا کے نیکی تے عارفانہ
سرمستی دیاں نویاں لیہاں اُسردیاں تے ویلے دے سینے تے پُردیاں ہمیش اپنا روپ وٹاندیاں
دسدیاں نیں۔ محمد اقبال نجمی ہوراں دیاں کافیاں وچ ایہ انگ بڑا چچواں تے ڈھکواں دکھالی دیندا
اے۔ اوہناں کول بلھے شاہ دی مدھڑتا دی تھاں شاہ حسین دی عاجزی، فقیری تے عارفانہ فضا
گوڑھی اے سگوں کافی دے موکلے پہار داسچا تے سُچارنگ وحدانیت تے الوہیت دی رنگن وچ
رنگیا پوکھا نکھیراواں دکھالی دیندا اے۔ بہیت دے تجربے دے گھنے جانو محمد اقبال نجمی نے کافی تے
دوہڑیاں دے دھاریاں نوں اک مک کر کے فکری سانجھ دا دکھالا کر دیاں پنجابی شاعری دے
انبراں تے اپنی سہیاں دی نو۔ لکھی پینگھ بنائی اے۔ ربی معرفت، شریعت، طریقت، حقیقت تے
گیان دی اس پوچی وچ عشق حقیقی دی ست رنگی پینگھ دے ہلارے لیندے جذبیاں تے اتالحت
دے سرمی نغریاں دی گوڑھتا اکھراکھراکھ وچوں اپنے ہون دی دس پاؤندی دکھالی دیندی اے۔

غلام مصطفیٰ بسمل

7 اکتوبر 2009ء

.....☆.....☆.....

اِگو ای چشمہ نوردا
 اِگو ای پیاردی ذات
 اِگو ای رُکھ شہوددا
 سبھ شاہد جہدے پات
 اوہنوں ای پیاری متھیے
 دل آکھے جہڑی بات
 نور ملے اس دل نوں
 اوہ پاوے نگھی جھات
 ڈھل جاوے فرسرتوں
 ایہ لہی بھاری رات

توں ایں صاحب میرا
 ایہ چند تیرے ناویں لاواں
 تیرے دوارے بیٹھ رہواں میں
 دھپاں ہوں یا چھاواں
 بھاویں جہڑے حال ایچ رکھیں
 گولی تری سداواں
 جے توں جہات کرم دی پاویں
 چڑھ چو بارے جاواں
 میت مرے میں تیری پریت دے
 گون ہمیشہ گاواں

ویکھاں اوہدیاں ذات صفاتاں ہر کم پورا پورا
 ہر کوئی جچدا اپنے رنگیں چٹا ، کالا ، بھورا
 کہڑی گل تے مٹھلیا پھرتائیں ہر کم ترا ادھورا
 صاحب نوں جے راضی کرنا ”میں“ نوں کڈھ مغرورا

گل کرے کیہ
 گل کر دے ہوئے ڈریے جی
 میں چاہواں بھانڈا بھر جاواں
 پر خند اجند اہر جاواں
 ایہ جیون چار دیہاڑے دا
 میں ویکھ کے پچھے ڈر جاواں
 گل کرے کیہ
 گل کر دے ہوئے ڈریے جی

میں جہڑا سنگ رچایا اے
اُس کھوج او سے دالایا اے
ہن او ہدے پیار حوالے نال
کچھ اپنا بھرم بنایا اے
گل کر یے کیہ

گل کر دے ہوئے ڈریے جی

☆

کیہ لینا دنیا داراں توں
میں چنگا دور گنواراں توں
بے مہراں ایہناں یاراں توں
ٹھگاں تے چور بزاراں توں
گل کر یے کیہ

گل کر دے ہوئے ڈریے جی

☆

میں پُکی بازی ہاری اے
 میں چکی گٹھڑی بھاری اے
 میں دل دا سودا کر چھڈیا
 مینوں ملیا یار پاری اے
 گل کرے کیہ
 گل کر دے ہوئے ڈریے جی

کیہ تیرا میل بجن
 دس تینوں کہڑی ویہل بجن
 ایہ کتھے مینوں گھلایا
 کیوں مینوں دتی جیل بجن
 گل کرے کیہ
 گل کر دے ہوئے ڈریے جی

میرے دل وچ اٹھیا شور
میرے دل وچ اٹھیا شور

.....

’لک ’لک روواں کراں بہانے
میرے دکھڑے کہدا جانے
گئے نیں سوہنے بیت زمانے
ہن کیہ اپنے زور دکھانے
جدوں لہدی پھردی گور

.....

میرے دل وچ اٹھیا شور
میرے دل وچ اٹھیا شور

نال علم دے کھیا بھریا
بے عملی دے شوہ وچ تریا
آ بیٹھا ہن تیرے دوارے
لے آندا میں جو کجھ سریا
میتھوں منگیں نہ کجھ ہور

میرے دل وچ اٹھیا شور
میرے دل وچ اٹھیا شور

مینوں دتے دن سیالی
جہڑے لگھ گئے کابلی کابلی
عمر حیات لنگھی مستیاں
ایویں وچ گئی اوڑک تالی
مینوں دور اے دیتا ٹور

میرے دل وچ اٹھیا شور
میرے دل وچ اٹھیا شور

.....

سوہنا دلبر ہسے بولے
کدے نہ وسے جا کے اوہلے
چھڈ کے عجمی پردے پانا
مخفی راز ہن سارے کھولے
بازی اُلٹ دوے چت چور

.....

میرے دل وچ اٹھیا شور
میرے دل وچ اٹھیا شور

..... ☆
.....

گل وچ کینٹھا، بازو باہی، انگلاں دے وچ چھلے
 تیرے اُتے مالک راضی تیرے بھاگ سولے
 میتھوں ماہی مکھ پرتایا میں ڈگ پئی آں تھلے
 کیویں دیکھاں پھل گلشن دے میری پیش نہ چلے
 کول نہ آوے ماہی میرا میں کئی سنہڑے گھلے
 رنگے سفے بکدی اکھ نے بنھ لئے نیں دکھ پلے
 میتھوں ماہی مکھ پرتایا میں ڈگ پئی آں تھلے

رُیا میرا ماہی میتھوں کون کچھے میرا حال نی
 سارے اپنے حال دے قیدی کون ٹرے میرے نال نی
 ویزھے بارے فرتوں سوچیں ، اپنا آپ سنبھال نی
 یاد ماہی وچ رُجھی رہ نہ روگ اوڑے پال نی
 لکھدا جاوے دن ایہ سارا کیوں پئی ایس وچ خیال نی
 جے کر میت بنانا اُس نوں فر اپنا آپ اُجال نی
 ویزھے بارے فرتوں سوچیں ، اپنا آپ سنبھال نی

مینوں کر دے توں حیران بجن
مینوں کر دے توں حیران

رہ نیڑے دور نہ توں جاویں
مینوں کسے آزمیش نہ پاویں
میتھوں سوتر نہ کتواویں
توں سوہنا ایں سلطان بجن

مینوں کر دے توں حیران بجن
مینوں کر دے توں حیران

ایہ فکر ازل توں جھلّی اے
 کئی. وخت نیں جان اکلّی اے
 میں ڈردیاں نُکّر ملّی اے
 کر میرے ول دھیان بجن

مینوں کر دے توں حیران بجن
 مینوں کر دے توں حیران

ترے ناں دا ورد پکاراں میں
 ترے ناں تے ہلاواں تاراں میں
 ترے ناں تے رین گزاراں میں
 مینوں دے دے اپنا مان بجن

مینوں کر دے توں حیران بجن
 مینوں کر دے توں حیران

میں مڈھوں راج وہونی آں
 میں کوئی نہ کتھی پونی آں
 میں وچ گناہواں دونی آں
 مینوں دے دے سوئی شان بجن

مینوں کر دے توں حیران بجن
 مینوں کر دے توں حیران
 ☆

ہن لا دے باغ بہار سجن
ہن لا دے باغ بہار

اسم ترا میں پیا الاواں
چھڈ کے تیرا در نہ جاواں
برودہ تیرا سدا سداواں
کر اپنیاں وچ شمار سجن

ہن لا دے باغ بہار سجن
ہن لا دے باغ بہار

عشق ترے وچ میں مستانہ
 توں این میرا یار یگانہ
 بن کے رہ نہ توں بیگانہ
 کر دل دا دور زنگار سجن

ہن لا دے باغ بہار سجن
 ہن لا دے باغ بہار
 ☆

لیٹھاں تینوں رات براتی
 میرے ول جے بھاویں جھاتی
 مل جائے مینوں نویں حیاتی
 گل سُن سوئی سرکار سجن

ہن لا دے باغ بہار سجن
 ہن لا دے باغ بہار
 ☆

مٹھے دیون سبھ دلا سے
 رکھدے مینوں پاسے پاسے
 جے توں لاویں اپنی را سے
 سبھ کھل جاوَن اسرارِ بجن

ہن لا دے باغِ بہارِ بجن
 ہن لا دے باغِ بہارِ

عشق ترا اے میری دولت
 عشق ترے وچ لہدی راحت
 دے کے مینوں عشق دی لذت
 توں سارا میل اُتارِ بجن

ہن لا دے باغِ بہارِ بجن
 ہن لا دے باغِ بہارِ

جو پیندا جام اُس ساقی دا

جو پیندا جام اُس ساقی دا

اوہ اگو حرف پکاندا اے

اوہ سانجھ نہ غیر تھیں پاندا اے

اوہ صبر دی روٹی کھاندا اے

جو پیندا جام اُس ساقی دا

جو پیندا جام اُس ساقی دا

تن من دا ہوش گوا بیٹھے
 جان اپنی گھول گھما بیٹھے
 اوہ پریت دا چولا پا بیٹھے

جو پیندا جام اُس ساقی دا
 جو پیندا جام اُس ساقی دا

وچ من دے یار وساندا اے
 اوہ مست اُلت سداندا اے
 سبھ جھوٹے شور مکاندا اے

جو پیندا جام اُس ساقی دا
 جو پیندا جام اُس ساقی دا

دن رات اوہدے لئی شادی اے
 اوہ گھمدا وادی وادی اے
 اوہ دیندا خوب منادی اے

جو پیندا جام اُس ساقی دا
 جو پیندا جام اُس ساقی دا

ناں اگو اوہنوں یاد رہوے
 ہر دکھ توں اوہ آزاد رہوے
 پی وصل پیالا شاد رہوے

جو پیندا جام اُس ساقی دا
 جو پیندا جام اُس ساقی دا

بھاگ مرے وی جاگن تیری صحبت لہتے چنگی
 دور توں کردے میرے سائیاں میرے دل دی تنگی
 مینوں رنگ دے اپنے رنگ وچ کر لے اپنا سنگی
 کیوں جے جچدی بھ نوں سائیاں ترے رنگن رنگی

نال فقر جو صحبت رکھے ہر دم سکھتی تھیوے
اپنے ہمتیں بابا لوکا اپنی گدڑی سیوے
شاہاں نوں وی گر ایہ دے سبھ سلطانی والے
نال فقر دے بلدے ڈٹھے عزماں والے دیوے

اک تاں اپنی خاک سنوارن نال فقر دے رہ کے
اک اوہ نال فقر دے جہڑے اپنا آپ منیوے
اک انجانے نال فقر دے رہندے خالی جھولی
اک اوہ اللہ والے جہڑے بالن بجھدے دیوے

اوس فقر توں دور رہیں توں جہدے وچ وپارے
اوس فقر وچ رہنا سکھ توں جہڑا خاک سوارے
ایس فقر دی راہ تے ٹرنا سوکھا کم نہیں ہوندا
ایہ اوہ راہ اے جہڑی راہ وچ پیندی نفس نوں مارے

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
میرے ناں دا ورد پکاویں توں

دُکھاں دے کھلواڑ تے بہہ کے
سکھ دے پلے ساڑ توں بہہ کے
انج اپنا آپ بتاویں توں

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
میرے ناں دا ورد پکاویں توں

دل وچ جہڑا یار وساوے
اوہ نہ راگ ستارے چاہوے
آج سارے گھنڈ اٹھاویں توں

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
میرے ناں دا ورد پکاویں توں

تینوں میری سنگت بھاوے گی
روح چہین تری انج پاوے گی
میری ذات چ آں سماویں توں

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
میرے ناں دا ورد پکاویں توں

نہ کچھ میتھوں میں کیا واں
 توں سمجھ میں تیرے جیسا واں
 انج اپنا آپ بھلاویں توں

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
 میرے ناں دا ورد پکاویں توں

میں جبل وریدوں نیڑے واں
 میں لگیا من دے ویڑے واں
 جتگلیں نہ پھیرے پاویں توں

مینوں دور نہ ڈھونڈن جاویں توں
 میرے ناں دا ورد پکاویں توں

نال فقر دے یاری لاوڻ بھاگ جہاں دے چنگے
 عشق دی اک وچ سڑ دے ڈٹھے بن کے وانگ پتنگے
 رنگن والے دی مرضی اے جنہوں چاہوے رنگے
 خالی رکھدا کاسہ ، کدھرے بھر دیندا بن منگے

کیسر بولے چھیتی چھیتی وَج گیا کوچ نقارہ
 نال گناہیں اپنا گھنٹڑ کریں نہ ہو توں بھارا
 کرنی اوڑک بھرنی پنی ایہ تے اک ورتارا
 اگلا نہیں توں ڈٹھا اس لئی ایہ جگ لگے پیارا

مینوں اپنی راہے ٹور
 اپنی راہے ٹور وے ماہی
 مینوں اپنی راہے ٹور

رو رو ہائیں بھر لینا واں
 اپنے تھیں گل کر لینا واں
 تیرے تے نہیں میرا زور

مینوں اپنی راہے ٹور
 اپنی راہے ٹور وے ماہی
 مینوں اپنی راہے ٹور

پل پل وصل دے راگ الاپاں
 دل چاہوے ہن پیار ملاپاں
 تجے جیویں بن دا مور

مینوں اپنی راہے ٹور
 اپنی راہے ٹور دے ماہی
 مینوں اپنی راہے ٹور

شوہ وحدت دا جے میں پاواں
 اس وچ اپنا آپ گنواواں
 مٹ جاوے ایہ سارا شور

مینوں اپنی راہے ٹور
 اپنی راہے ٹور دے ماہی
 مینوں اپنی راہے ٹور

رستہ ہو رکھا نہ ماہی
غیر دے متھے لا نہ ماہی
میری تیرے ہتھ اے ڈور

مینوں اپنی راہے ٹور
اپنی راہے ٹور وے ماہی
مینوں اپنی راہے ٹور

درشن تیرا جے میں پاواں
اپنے دل نوں میں بھرماداں
بھرلاں اپنے نین کٹور

مینوں اپنی راہے ٹور
اپنی راہے ٹور وے ماہی
مینوں اپنی راہے ٹور

تیتھوں مَول نہ گل کائی
 تیرے ناویں چنڈ میں لائی
 مینوں دے نہ غم توں ہور

مینوں اپنی راہے ٹور
 اپنی راہے ٹور دے ماہی
 مینوں اپنی راہے ٹور

.....☆.....

اک اللہ اک مولا والا ہر دم ورد پکاندے رہیے
 اوہلے بہہ کے دنیا کولوں چوٹ ایدے دل تے لاندے رہیے
 اپنے حال ایچ مست اُست جھلے ایچ سدانڈے رہیے
 اپنی وکھری دنیا ای اک دنیا وچ وساندے رہیے
 اک مک ہو کے رنج و س جانیے اپنے بھیت لکانڈے رہیے
 من دا چرخہ ڈھا کے دم دم الف دی پونی پاندے رہیے
 پریم دے دھاگے وڈے رہیے پریت دے جوئے پاندے رہیے

یار دے نیڑے اوہ اے جنھے اپنی ذات مکائی
 میں میں کر کے کدے نہ کیتی اپنی جس وڈیائی
 دُکھ جہان دے جھولی پائے دل دھونی جس لائی
 عشق نوں اپنے صادق کیتا رکھی اگ دبائی
 کدے نہ اوہ گل کیتی نجی جھڑی بنے پرائی

سبھ توں وڈی توں سرکار
 میا تینوں سوہنا یار

تیرے اُگے سر میں دھریا
 پیار دا بھاڑا اِنج میں بھریا
 سوہنا تیرے رنگ ہزار

سبھ توں وڈی توں سرکار
 میا تینوں سوہنا یار

تیری صورت ساہنے آوے
 میری مستی ودھدی جاوے
 حسن ترا اے شوخ بہار

بھ توں وڈی توں سرکار
 نیا تینوں سوہنا یار

نام نشان مٹا دے میرا
 دیکھ لوواں میں تیرا ڈیرا
 سکھ گھل جاوَن اسرار

بھ توں وڈی توں سرکار
 نیا تینوں سوہنا یار

کہہوا اُٹھے رات براتیں ہڈاں دی اگ بالے
 گٹ کوں گٹ کوں آکھن والے کون کبوتر پالے
 چڑیاں وانگوں اڈ کے ہر کوئی ویلے نوں پیا ٹالے
 خوش خیالی پچھے اپنی ہر کوئی جندڑی گالے

ہر تھاں چمکاں مارن ڈٹھے تیرے وصف صفاتی
 شوق دا دیوا بالے جہوا لیٹھے امر حیاتی
 اُس دے شوق دا دیوا بلایا جس نے رمز پچھاتی
 اندر باہر روشن کردی عشق دی اِکو جھاتی

جاگ مسافر ہن تے جاگ
جاگن تیرے سَے بھاگ

.....
اکھیاں کھول کے بیٹھ توں پیا
توں ایں مال خرید کے بھلیا
کم کر جھلیا ویکھ نہ میلہ
کڈھ توں من چوں پیار دے راگ

.....
جاگ مسافر ہن تے جاگ
جاگن تیرے سَے بھاگ

امن سلوک دا سخن آلا دے
 عشق دا اُٹھ کے ناد و جا دے
 یار دے پچھے ذات گوا دے
 دوئی والے مار دے ناگ

.....

جاگ مسافر ہن تے جاگ
 جاگن تیرے سَتے بھاگ

.....

بل بل کے ہُن بجھ گئے تارے
 وج گئے ایتھے کوچ نقارے
 توں سَتّا ایں کم و سارے
 تینوں آوے کیوں نہ جاگ

.....

جاگ مسافر ہن تے جاگ
جاگن تیرے سَتے بھاگ

.....

وچ سرائیں تیرا ڈیرا
تیرا ایتھے اگو پھیرا
توں رشنا لے چار پھیرا
من وچ الف دا چھٹڑ مکے راگ

.....

جاگ مسافر ہن تے جاگ
ہن اپنی ذات تیاگ
جاگن تیرے سَتے بھاگ

..... ☆
.....

ہر دم ساہ دی تھی اُتے یار دا کلمہ کہیے
 جھڈ کے سارے جھگڑے جھیرے چنگی بہنی ہے
 یار وٹوں جو مل جاوے دُکھ، اوس نوں سینے سپے
 ہراوڑ نوں ہس ہس جریئے کیوں پئے روندے رہیے

نیک عمل تھیں بھر لے جھولی سچ دا پا توں بانا
 دنیا اُتے دو جی واری ویکھ کسے نہیں آنا
 ہر جی اوتھے اوڑک نوں اے اپنا بھار اٹھانا
 کھڑی گل تے میں میں کرنا، کاہدے تے اترانا

دیکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے
گل دی تہہ تک اپڑیں گا توں اپنا آپ ڈبو کے

.....☆☆.....

بات پتے دی پلے بنھ لھیں حق دا ورد پکاویں
دکھ سکھ دوویں مالک وَاووں ایویں نہ گھبراویں
بھالیں نہ کوئی ہور سہارا نہ توں رولا پاویں

.....

کر دا رہیں توں چنگے کارے اپنا آپ لکو کے
دیکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے

.....☆☆.....

چھڈ کے دنیا داری نوں ہن دل توں لاہ دے جالے
 جھاتی مار توں اپنے اندر ویکھ جو لیکھ نہیں کالے
 چنگی رکھیں سوچ ہمیش توں چنگے ای چلیں چالے

.....
 لہئیں نہ توں چھاں شہوتی اتھے کلر بو کے
 ویکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے
☆☆.....

ویکھ کیہ آکھے مرشد اکناں ملدی مت خدائی
 دو جے اوہ ہن جہاں کچھ گچھ اپنی عمر بتائی
 تیجے پتھر ورگے جہاں بوند پئی تلکائی

.....
 مت خدائی جے نہ لیئھے رہ توں مٹی ہو کے
 ویکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے
☆☆.....

گھن دا ڈر کیہ اوہنوں جھٹے لکڑو گھر نہیں رکھنی
 مال کھرے نوں کھوٹا کہنا ایہ نہیں چنگی مکنی
 اپنے سر جد ورتی جانی روک کسے نہیں سکنی

.....

تیری مرضی گٹ لے بیباہس کے یا فر رو کے
 دیکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے

.....☆☆.....

اپنے تن دے حجرے اندر پاندا جھات رہیں توں
 جس وچ یار دی مرضی ہووے اوہو بات کہیں توں
 دن دی ناویں اُس دے لاویں نال ای رات بہیں توں

.....

دل دا بوہا کھول کے رکھیں باقی دے در ڈھو کے
 دیکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے

.....☆☆.....

جے کر جانیں تل نیں تھوڑے سنبھل کے رُگ بھریں توں
 جے کر جانیں شوہ نڈھڑا تاں تھوڑا مان کریں توں
 جے کر اوگن گھٹ نیں فروی بہتا ویکھ ڈریں توں

.....

روہ ای جے کر زہر بنی تے کس کم گتا بو کے
 ویکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے
☆☆.....

مٹی دا ایہ ڈھیر نیں فنجی میکل تے کوٹھے سارے
 ایہناں تائیں پیار نہ پائیں ایہ نیں بے اتارے
 صبر شکر دی روٹی کھا توں ہو نہ ڈھونڈ سہارے

.....

اوڑک ایہتوں ٹر جانا اے جھٹ دا جھٹ کھلو کے
 ویکھ کیہ آکھے مرشد سائیں کول ذرا توں ہو کے
☆.....

کھیڈاں دے وچ رتھی کیویں چلتے چول چڑھاوے
 جنہوں نمل لہدا کیویں اُن دا کرتا پاوے
 نمّو جہان کھلوتی کد دی جہات بجن دی چاہوے
 جنہوں درد دی جاگ نہ لگی اوہ کسراں کرلاوے

دنیا دنیا کردی دُٹھی اُج تے خلقت ساری
 اوسے شے دے پچھے بجے جھڑی بے اِبتاری
 بے عملی دا کوڑھ جسم تے بٹکل شو دی ماری
 اوڑک لہھنی ایس نوں غجی عملاں باجھ اے خواری

کیہ کر دے پرواہ ماہی

میں صدقے اپنے ماہی توں
میں صدقے بے پرواہی توں

.....

گم راہے نوں پہچان دے
جہڑا تھڑکے اوہنوں مان دے
درماندے نوں درمان دے

میں صدقے اپنے ماہی توں
میں صدقے بے پرواہی توں

.....

کتے لیندا وچ کلاوے اوہ
 کتے شوہ چوں پار لنگھاوے اوہ
 کتے بچڑے ذبح کراوے اوہ

میں صدقے اپنے ماہی توں
 میں صدقے بے پرواہی توں

کدے پھلاں لڈے تھال دوے
 کدے سوہنے نت خیال دوے
 کدے ڈھیدے تائیں لال دوے

میں صدقے اپنے ماہی توں
 میں صدقے بے پرواہی توں

کتے بھڑکی اُگ گلزار کرے
کتے سیس کٹن جتیار کرے
کتے چاہ سٹن ہشیار کرے

میں صدقے اپنے ماہی توں
میں صدقے بے پرواہی توں

.....

کتے پُتھی کھل لہا دیوے
کتے آرے تھیں چروا دیوے
کتے سولی تے چڑھوا دیوے

میں صدقے اپنے ماہی توں
میں صدقے بے پرواہی توں

.....

کتے کر بل ویکھ سجاندا اے
 سر نیزیاں تے چڑھواندا اے
 گل پیاریاں دے کٹواندا اے

میں صدقے اپنے ماہی توں
 میں صدقے بے پرواہی توں
☆.....

اودھنی فنجی عجب کہانی اے
 کتے کھوندا وانا پانی اے
 کتے دیندا اوہ سلطانی اے

میں صدقے اپنے ماہی توں
 میں صدقے بے پرواہی توں
☆.....

چھیڑ کے ماہی
دکھ برہا دے تار
روداں زار و زار

.....

باجھ ترے ایہ شام سویر
ماہی کتھے لائی دیر
میرا کھٹیا چین قرار

.....

چھیڑ کے ماہی
دکھ برہا دے تار
روداں زار و زار

.....

جے رہنا اے توں پردیس
مینوں سد لے اپنے دیس
میرے سوچنے سانول یار

چھیڑ کے ماہی
دکھ برہا دے تار
روواں زار و زار

تیری صورت دی مشتاق
میں روندی وچ فراق
تیرا چاہواں میں دیدار

چھیڑ کے ماہی
دکھ برہا دے تار
روواں زار و زار

جے پاواں تیری دید
 فر ہووے میری عید
 میں کیجے ہار شنگار

چھیڑ کے ماہی
 دکھ برہا دے تار
 روواں زار و زار

نہ سمجھ توں عشق سکھال
 نت اپنا آپ اُجال
 توں بلبل وچ گلزار

چھیڑ کے ماہی
 دکھ برہا دے تار
 روواں زار و زار

رہندا اے اوہ کل مکلا فر وی سبھ نال جوڑ
 اوہ سبھناں توں بے پرواہ اے سبھ نوں اوہدی لوڑ
 نت دعاواں منگاں میری پریت چڑھے ایہ توڑ
 الف اللہ دل رتا ہووے رہے نہ کوئی تھوڑ
 کدھرے بوند بوند اوہ دیوے کدھرے کھلی ڈور
 کدھرے دیوے پریم صراحی آکھے آپ نچوڑ
 اوہ سبھناں توں بے پرواہ اے سبھ نوں اوہدی لوڑ
 سدھی راہ اے اوہدی نجمی جس وچ کوئی نہ موڑ
 نت دعاواں منگاں میری پریت چڑھے ایہ توڑ

وکھو وکھ نیس رستے بھاویں ، سبھ دی منزل توں ایس
 بھوگن دُکھ تے کرن کمائی سبھ دا حاصل توں ایس
 ہر شے تیرا روپ اے ماہی ہر تھاں شامل توں ایس
 ماراں جھاتی جہڑے پاسے سبھ دا ساحل توں ایس
 تیری صفت ثنا اے ظاہر اکمل کامل توں ایس
 وکھو وکھ نیس رستے بھاویں سبھ دی منزل توں ایس

چھڈ دے ساتھ نکلتی دا توں ایہ پئی جاوے دُئی
 اُتے اُتے ترنا چھڈ دے ڈوگھی لا توں چُتھی
 سرت گوائی اوہنے اپنی دنیا وچ جو گھستی
 دنیا دنیا کردیاں ایتھے ہو گئی دنیا گئی

لائی جے کر پریت تے اوہنوں ویکھیں توڑ نبھائیں
 جے کر صاحب خوش اے تیتھوں اوہنوں ہو رہی کھائیں
 صاف سبھا توں رکھیں کوئی نہ تند اولی پائیں
 اپنی اکھ مشتاق نوں توں بس اوہدی راہ دکھائیں
 لائی جے کر پریت تے اوہنوں ویکھیں توڑ نبھائیں

جسراں گزرے نال اوہدے توں ویلا دیکھ وہائیں
اُس دے نال تکرار نہیں کرنی من نوں ایہ سمجھائیں
پہلے دن جیوں نال ٹری سیں اُس تھیں چائیں چائیں
ہن وی او سے پیار سجا تھیں گٹرے کڈھدی جائیں
اُس دے نال تکرار نہیں کرنی من نوں ایہ سمجھائیں

لنگ بجن دی ودھدی جاوے
پیا ملن دی آس

.....

ساڑے مینوں ہجر وچھوڑا
دل میرا ایہ بن گیا پھوڑا
کہدا اس دی پیڑ مکاوے

.....

لنگ بجن دی ودھدی جاوے
پیا ملن دی - آس

.....

ڈوراں کھچے تند نہ توڑے
میرے دل اودھ مکھڑا موڑے
مینوں پیا ہن جھلک دکھاوے

.....
لنگ ججن دی ودھدی جاوے
پیا ملن دی آس

.....
دم دم اُس دا نام چتراں
ڈیرے لائے دور نہیں یاراں
سانون اُس تھیں کون ملاوے

.....
لنگ ججن دی ودھدی جاوے
پیا ملن دی آس

ابھیاں ساہواں بھردے رہے
 حال کسے نوں کیویں کہیے
 کوئی نہ دردی نظریں آوے

.....
 لنگ بجن دی ودھدی جاوے
 پیا ملن دی آس

.....
 سمسن گھیر ہزاراں اتھے
 جیہاں نیں تلواراں اتھے
 یار مرا ہن جھاتی پاوے

.....
 لنگ بجن دی ودھدی جاوے
 پیا ملن دی آس

..... ☆

عشق دے لانبوتن من لوہیا کس نوں میں ہتلاواں
 کیویں رمزاں ، باتاں بجھاں کیویں منزل پاواں
 آہیں بال کے رات دے پہریں پریت نوں جاگاں لاواں
 ہو جاواں بچے دل دا سوہنا فرمیں اُس ول جاواں

لاگے جب سے ساجن نیناں
آئے ناہیں تم بن چیناں

بن درشن کے ترسیں اکھین
ہجر میں چھم چھم برسیں اکھین
ہکے سن لو مورے پیناں

آئے ناہیں تم بن چیناں
لاگے جب سے ساجن نیناں

چھب دکھلا دو پیاری پیاری
دید کرا دو تم پہ واری
پیت ملن کی میں ہوں ماری
بیٹے ناہیں اب یہ ریناں

آئے ناہیں تم بن چیناں
لاگے جب سے ساجن نیناں

ہوش بھلایا سرت گوائی عشق دا پایا بانا
 ڈاڈھا مشکل رستہ ملیا کیتا کیہ انجانا
 تھک کے انج کھلو نہ راہ وچ توں ایہ پندھ مکانا
 عشق دے شوہ وچ رڑھیا جھڑا اوڑک اُس تر جانا
 دل نوں ایہ سمجھانا

نہ رُس ماہی نال مرے ہن ، پا نہ دل وچ گھنڈ توں اڑیا
 ساڈے لئی ایہ چنگی نہیں اولہ کیوں پانا ایس وٹ توں اڑیا
 رونا دھونا لیکھ بنے گا جے کیتی ہن کنڈ توں اڑیا
 تیرے نال ای میں آں سجدی میرا ناز گھمنڈ توں اڑیا
 نہ رُس ماہی نال مرے ہن ، پا نہ دل وچ گھنڈ توں اڑیا

میں میں اندروں توں نکلیں تے کچھ مردہ رہندا
 میں میں نویں حیاتی پاندا توں توں جد ایہ کہندا
 میں میں تے ابلیس دا کلمہ لعنت طوق نہ لہندا
 میں میں چھڈ کے توں توں جب لے نجی اٹھدا ایہندا
 توں دا جسے عشق کمایا دنیا توں نہ ڈھہندا
 میں میں نویں حیاتی پاندا توں توں جد ایہ کہندا

مَنوں وساری جہاں دنیا صاحب دے ہو مئے
 اس جیون نوں راکھ بنا کے راکھ دے اندر لکے
 مدت مگروں کدی کدائیں اوہناں نے کنڈھ چکے
 پیار پریت تھیں شاد چ کیتے کھیت دلاں دے سکے
 نجمی جہات مہر دی پا کے اوہ فیر کتے جا لکے
 صاحب دے ہو مئے

موتو قبل موتو والا درس پکایا جہاں
 بجن سوہنے مُرشد اُگے سخن اُلا یا جہاں
 طعنے مہنیاں والا سرتے گٹھڑ چایا جہاں
 چندن رُکھ نوں دل دے ویڑھے نجی لایا جہاں
 اوہ نہیں غیر دوارے جاندے نال بجن دے رہندے

دلبر نال اوہ اٹھدے بہندے اُس نال وقت وہاندے
 جدھر دلبر کرے اشارہ اوڈھر ای مڑ جانڈے
 دلبر دی گل یاد نہیں رکھدے اوہ تے کھاندے پاندے
 بجن دے دیدار دے بھکھے ہو نہ کچھ وی چاہندے
 اپنے سوہنے دلبر دلوں کدے نہ مکھ پرتاندے
 پیار پریت دے شوہ وچ نجی اوہ نیں غوطے لاندے
 دلبر نال اوہ اٹھدے بہندے اُس نال وقت وہاندے

در در تے جو جھکنا چاہوے ایسے سرنوں کپے
 اگو دے بس ہو کے رہیے اگو دا ناں چھے
 اگو اک اے اصل حقیقت دوئی دا سر پئے
 اگو دے ای عشق دے اندر نجمی ساہ ساہ پئے

جہاں پیار دا نور پچھاتا اوہناں عشق کمایا
 دکھاں فکراں تائیں اوہناں دل اپنا چکایا
 پیار وصل دی منزل ولین اوہناں پیر ودھایا
 عشق دا ہوکا لاون والیاں عشق نوں سرتے چایا
 صاحب نال محبتاں پایاں اوس تھیں دل ایہ لایا
 صاحب صاحب کردیاں اوہناں اپنا وقت وہایا
 جہاں پیار دا نور پچھاتا اوہناں عشق کمایا

عشق دی سنگت پاون والے کدے نہ بدلن چولے
 پریت پریم دا ہراک سادھو پیار دی بولی بولے
 اپنے آپ نوں رکھ دے نجمی ایہ سنگت دے اوہلے
 دکھ درداں دے لانبو اندر رہ کے وی نہ ڈولے
 چپ دے جندرے لا کے بیٹھے ایہناں بھیت نہ کھولے

دل دا حال کیہ ہوندا ، ککلا دیندا کج دہائیاں
 حال ایہدا تے اوہو جانن جہاں اکھیاں لائیاں
 عشق جہاں دے ہڈیں رچیا کر دے سائیاں سائیاں
 صاحب سائیں ولوں جد نہیں پھر دیاں نور سلائییاں
 ایس نظارے دی مستی فر کردی توڑ صفائیاں
 کئیاں اندر بھانڑ مچ گئے کئیاں ٹھنڈاں پائیاں
 عشق جہاں دے ہڈیں رچیا کر دے سائیاں سائیاں

عشق نمازاں جہاں پڑھیاں نیزے سرکپایا

سوہنا عشق کمایا

سبھ کچھ بھلیا اوہناں تائیں رب نہ بھلن پایا

جہاں عشق کمایا

عشق چبارے پائی جھاتی اپنا آپ مٹایا

ایراں عشق کمایا

سارے چولے لہ کے سٹے، عشق دا چولا پایا

سوہنا عشق کمایا

عشق جھدی دی ہڈیں رچیا اوہ کدھرے نہ پرٹایا

صاحب عشق کمایا

گنت کنز اوالا قصہ سبھ نوں آکھ سنایا

جہاں عشق کمایا

سچے صاحبِ نوں اوہ بھاوے جو لوے سیانی مَتِ نِ
 چرخہ ڈھائے، پونی کتے تے نال بہائے رَتِ نِ
 رکھے نت صفائی اندروں صاف کرے نالے مَھتِ نِ
 دنیا دار کینی جانو اوہ جھڑی چاوے اَتِ نِ
 کدے نہ اپنے شوہ نوں بھاوے جھڑی کرے کَپتِ نِ
 مٹی تند نوں جوڑ کے بھیلے پیار دا سوتر گتِ نِ
 توں لے سیانی مَتِ نِ

فضل کریں توں عیب بھری تے ، سچی گل سناویں
 سچ دیاں چنگاں صاحب سائیں لوں لوں وچ رچاویں
 دنیا والے زہراں کولوں مینوں نت بچاویں
 پردے چک کے گھنڈاں والے من وچ عشق مچاویں
 میں تیری آں صاحب سچے اپنے حال نچاویں
 فضل کریں توں عیب بھری تے سچی گل سناویں

کیہ اے میرا زور

جیویں مرضی ٹور

.....

تیرے نال جڑی اے سائیں

ساہواں دی ایہ ڈور

.....

جیویں مرضی ٹور

کیہ اے میرا زور

.....

تیری آں میں تیری گولی

تکھٹا تکھٹا ہولی ہولی

.....

جیویں مرضی ٹور

کیہ اے میرا زور

.....

پھل کھڑا دے

رت نہوا دے

سنگل پا دے

مہندی لا دے

سیج بٹھا دے

کفنی پا دے

بھاویں نور سہاگن دا دے

بھاویں مینوں رنڈی کر دے

سائیاں میں کنزور

.....

جیویں مرضی ٹور

کیہ اے میرا زور

بھاویں دے جگراتے مینوں

بھاویں دے نندرائیاں

بھاویں، بنجودر دسوغاتاں

بھاویں چائن سائیاں

میں تے اکھیاں لائیاں

.....

کیا اے میرا زور

جیویں مرضی ٹور

.....

سائیاں تیری گولی آں میں

ہے واں پرا نبھول

بھاویں ڈولی پا کے لے جا

کر لے اپنے کول

بھاویں چائیں چائیں رکھتوں

بھاویں پیراں پٹھ مدھول

کچھ نہیں میرا زور
سائیاں میں کمزور

.....

کیہ اے میرا زور
جیویں مرضی ٹور

.....

ہور میں سائیاں کچھ نہ چاہواں
تیرے نال میں وقت وہاواں
تیرے نال دا پاواں لاواں
تیرے عشق دی گدڑی پاواں
میں کچھ نہ منگاں ہور

.....

کیہ اے میرا زور
جیویں مرضی ٹور

جھوٹے جگ وچ گھلیا مینوں

جتنے ہر شے فانی

سمجھ نہ آئی کتھے گئی اے

میری عمر جوانی

نہ کچھ کھٹیا نہ کچھ وٹیا

ٹٹ گئے پیٹا تانی

ٹٹی ڈور جدوں ساہواں دی

اٹھیا ایہ شور

.....

کیہ اے میرا زور

جیویں مرضی ٹور

دنیا نال نہ سوندے بہندے عاشق جہڑے اُس دے
 وچ آلودگی اوہناں دے تے نین پرین نیں گھس دے
 قرب سجن دا اوہ نیں پاندے دنیا توں جوڑس دے
 پریت پریم دی گدڑی دے وچ نجی اوہ نیں گھس دے
 دنیا نال نہ سوندے بہندے عاشق جہڑے اُس دے

گاہکاں وانگوں ساہواں نال توں نت وپار کری جا
 اپنے شوہ دے نیڑے رہ کے اُس تھیں پیار کری جا
 بے پروائی ویکھ نہ اوہدی توں اتار کری جا
 وطن قدیمی تائیں اتھے توں کجھ متیار کری جا
 پکڑ حلیمی ، آل دوالا پیار بہار کری جا
 چکڑ لبے چاروں گئے ساز وچار کری جا
 غفلت چھڈ کے پل پل تے توں شکر ہزار کری جا
 دھیان گیان تھیں جھاڑو دے توں نت ونگار کری جا
 اُس تھیں پیار کری جا

اوگن ہار اُکلی ٹرپی کوئی نہیں چلیا نال
 رانجھن بے پرواہ اے ہویا کون کچھے مرا حال
 صاحب سائیں وات لوے تے ہوواں خوب نہال
 رات ، دنے پیا میرے اُتے سٹے اپنے جال
 وقت وہایا انج ای سارا پے کے وچ خیال
 کوئی نہ میرے ولیں جھانکیا لگھ گئے کتے سال
 چپ دی وتی میلا لا کے بیٹھی اپنے حال

کوئی نہیں چلیا نال

سوہنا روپ گواچا کیوں سمجھ نہ مینوں آئی
سفنے اندر لنگھی جندڑی ہوش نہ مینوں کائی

.....

جہڑے میرے نال بڑے اوہ جاون رنگ وٹائی
کسے دی رنگ نہ کھیڈن دتا اُس دی بے پروائی

.....

لوک تے سارے بازی لاون کھیڈن چھپن چھپائی
میں تے وکھری تکرمل کے صاحب دی رٹ لائی

.....

سبیاں میتھوں تکھن پیاں کنج اے جند لٹائی
شوہ نال کسراں ملنی ہوئی کسراں کھکی پائی

.....

جے اوہ سانویں آندا تے فر ہوندی گھنڈ چکائی
پچھے اوہدے ٹردیاں ٹردیاں ساری عمر وہائی

.....

تن دی وکھری تانی تن کے سرتے گھٹری چائی
من دی وکھری درد کتاب میں دوجیاں تھیں لکھوائی

.....

جس دم ہوئی نجمی یارا روح کلبوت جدائی
اک صاحب دے نال ملی تے دوجی خاک سمائی

..... ☆
.....

چھیل چھیلیاں ناراں ویکھ توں کٹھیاں ہو کے چلیاں
 کئی نیں چتر چلاکاں وچوں کئی نیں واہوا بھلیاں
 آیا موڑتے ہونگیاں نیں سٹھے کلیاں کلیاں
 منزل اُتے پجنا جہاں سدھیاں راہواں ملیاں

اوس پریت دی دھونی لائی کیتی دور ویرانی
 دل دی بنجر دھرتی تائیں دتا عشق دا پانی
 مرشد سائیں آکھ گیا اے کیا کیا سخن حقانی
 نجی حرف نصیحت پڑھ کے اپنی ذات پہچانی

اج دے لوکی جیوندے پے نیں رہ کے کَلّے کَلّے
 رنگے سفے تَکے جھے ، دُکھ اُس بنھ لے پَلّے
 کیویں کیتے سوت عمل دا پیش نہ ساڈی چلّے
 کسے نہ چکيا اوہنوں نجمی جہڑا دُگیا تھلّے

اج دے لوکی چہزیاں کولوں دل دا کرب لکاندے
 سچ توں اکھ ملاون توں ہن سارے ای گھبراندے
 ایسے لئی تے اک دوجے توں دور نیں ہوندے جاندے
 بنجواں اُتے ہاسیاں والا نت ایہ رنگ چڑھاندے

دیکھ کے میری حالت دے دل دور کوئی پیا ہئے
 ہس کے آکھے ، کتنی دیر توں ایہ تڑواندا رئے
 ہن ایہ پھائی دے وچ مھسیا، ہن کدھر ایہ نئے
 اپنی جت تے خوش پیا ہووے جال نوں ہووے گئے
 دیکھ کے میری حالت دے دل دور کوئی پیا ہئے

محرم حال تے ذات تری اے
تینوں حال سناواں

بن کے تیری باندی میں
وچ گلیاں جھلی پاواں
تینوں حال سناواں

تیری یاد دی پونی کتاں
دل چرخہ جد ڈھاواں
تینوں حال سناواں

تیریاں راہواں وچ ہو جھلی
 کوکاں تے کرلاواں
 تینوں حال سناواں

توں ای لگیں پیارا مینوں
 میں تیرے جشن مناواں
 تینوں حال سناواں

جدھر جدھر سد توں ماریں
 میں اودھر اودھر جاواں
 بن کے تیری باندی میں
 وچ گلیاں جھلی پاواں
 تینوں حال سناواں

محرم حال تے ذات تری اے
 تینوں حال سناواں

سیونی میں ڈھول دے کچھے چلی
 عشق و چھوڑے ڈاڈا پھڑیا
 مینوں تاپ ہجر دا چڑھیا
 ڈھول مرے نوں سارے جان
 اوہدے حسن دا تھاں تھاں چائن
 سیونی میں ڈھول دے کچھے چلی

.....

ڈھول مرے دا کیہ کچھدے او
 اوہ اے اُچیاں شانناں والا
 میں جے کنزوراں تائیں
 دیوے پیار دو شالا
 سیونی میں ڈھول دے کچھے چلی

.....

ڈھول مرے دیاں انت صفاتاں

اوہدے پیارچ رجھیاں نیں بھ

اس دنیا دیاں ذاتاں

اوہدی بھتوں اُچی شاہی

ہینیاں تائیں اُچّا کردی

اوہدی بے پرواہی

سیونی میں ڈھول دے پچھے چلی

جہاں آکھے سخن حقانی اوہو پیار پُرچیاں
 جہاں تے مکھل لکھا ہووے شاخاں ہون نہ اُچیاں
 جہاں دے سر سائیں ہوون اوہ نہیں رہندیاں بچیاں
 خدمت گاری جھٹھیں سانبھی لوہ ذاتاں نیں سُچیاں
 جہاں حق سہیان نہ کیتی دل اکھیاں اوہ مچیاں
 ون سوئے ساک سہیڑن جہڑیاں ہوون لُچیاں
 اوہ نہ ایدھر اوہر نکدیاں جہڑیاں عشق ج گچیاں
 جہاں آکھے سخن حقانی اوہو پیار پُرچیاں

نال بجن دے رپیے ، ہر دم نال بجن دے رپیے
 جھولی پاپے دکھ سکھ سارے طعنے معنے سپے
 نال بجن دے رپیے ، ہر دم نال بجن دے رپیے

باہجھ بجن دے کہڑا پچھے حال دلے دا
 باہجھ بجن دے کہڑا ایراں آن ملے دا
 اوکھی بھاری بن جاوے تے او سے تائیں کہیے
 نال بجن دے رپیے ، ہر دم نال بجن دے رپیے

نال بجن دے رپیے ، ہر دم نال بجن دے رپیے
 جھولی پاپے دکھ سکھ سارے طعنے معنے سپے

طالب بن کے ہر دم اوہدے پیار دیاں کتے چھلیاں
 اوہدے رنگ نیارے تھکے اوہدیاں سنے ٹلیاں
 اوہدے ولیں نظراں لائیے اوہدے نیڑے ہیے
 نال بجن دے رہیے ، ہر دم نال بجن دے رہیے

نال بجن دے رہیے ، ہر دم نال بجن دے رہیے
 جھولی پائیے دکھ سکھ سارے طعنے معنے سہیے

سیونی میراجینا مرنا سائیاں دے لڑلگ کے
 سائیاں لئی میں زیور پاواں
 اپنے آپ نوں خوب پھباواں
 سائیاں تائیں نت میں بھاواں
 سیونی میراجینا مرنا سائیاں دے لڑلگ کے

سائیاں دا دیدار چ منگاں
 سائیاں دا میں پیار چ منگاں
 سائیاں دا اقرار چ منگاں
 دم دم کوک پکار چ منگاں
 سیونی میراجینا مرنا سائیاں دے لڑلگ کے

سائیاں دے نال من اٹکایا
 خوب دھیانے دل نوں لایا
 سائیاں دا میں بانٹا پایا
 سیونی میرا جینا مرنا سائیاں دے لڑلگ کے

وچ نگا ہواں میں آجاواں
 گولی اُس دنی سدا سداواں
 اصلاں دی ہن راہ میں پاواں
 سیونی میرا جینا مرنا سائیاں دے لڑلگ کے

اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں
لصیں نہ اچا ساہ کدائیں

چھم چھم اکھ چوں اتھر کیریں
متھا رگڑیں ، پرین سکیڑیں
ایسراں اپنا حال سنائیں
اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں

اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں
لصیں نہ اچا ساہ کدائیں

ساہ توں اپنے روک کے بیٹھیں
 اکھیاں تائیں ٹوک کے بیٹھیں
 راہ توں پیئیں نہ کدی کراہیں
 اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں

اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں
 لھیں نہ اُچا ساہ کدائیں

اوتھے اڑے جند وچاری
 سیس نوائے اوگن ہاری
 درو سنائیں اوہدے تائیں
 اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں

اوہ تے بولن دی جا ، ناہیں
 لھیں نہ اُچا ساہ کدائیں

ساری عمر گوائی ایویں گئی اک نہیں چھلی
 آیا وقت نزع دا سرتے کھڑک گئی اے ٹلی
 ناہیں زاد سفر کجھ پلے نہ ساتھ کوئی میں کھی
 آکھن پیاں آٹھ گوانڈھناں داج وہونی چلی

لٹ لٹ چانن لے کے آ توں
 چاواں والی سچ وچھا توں
 اپنے ہتھیں مہندی لا توں

بہہ کے میرے کول حسینا
 بہہ کے میرے کول ---

اڈ توں چن دل وانگ چکوراں
 پیلاں پا توں وانگوں موراں
 پچھے اپنے لا دن ڈوراں

ساہواں وچ ساہ گھول حسینا
 ساہواں وچ ساہ گھول ---

لگن تیر نشانے کدھرے
 پاؤں لوکی بانے کدھرے
 کھلن پئے میخانے کدھرے

توں وی دل نوں ٹول حسینا
 توں وی دل نوں ٹول ---

نہ دوڑے نہ ایتھے کھیڑے
اساں تے پگ پگ کھاوے ٹھیڈے
ہو گئے کیویں رستے ٹیڈے

☆

پول نہ سارے کھول حسینا
پول نہ سارے کھول ---

☆

ہتھیں سوہنا لعل ونجایا
مونہوں کڈھ کے بول گویا
دل جیرا میں پھول دکھایا

☆

کچھ نہیں رکھیا کول حسینا
کچھ نہیں رکھیا کول ---

☆

کوڑ کہانی دے وچ پھیا
 دنیا فانی دے وچ پھیا
 دھاگا تانی دے وچ پھیا

آکھے مونہوں بول حسینا
 آکھے مونہوں بول ---

کسے نہ لئیاں میریاں ساراں
 لوہیا دل نوں بے اتاراں
 پھاپھا جھوٹھے قول قراراں

کوئی نہ ڈھکیا کول حسینا
 کوئی نہ ڈھکیا کول ---

میری تس نوں جیے مٹانا
 اوہنوں ترس خورے کد آنا
 اوہدی یاد دا پا کے بانا

ساہ دے دانے رول حسینا
 ساہ دے دانے رول ---

دنیا دنیا کردی دنیا ، دنیا اندر گھٹتی
 جالچ سکی نہ نور پریت نوں دنیا جاوے ڈبی
 پھس کے دنیا پھاہی اندر ہو گئی لہجی گھٹی
 عقل سمندر تردی جاوے ہو کے گھٹی گھٹی
 عشق سمندروں دور کھلوتی مارے نہ وچ چھیہی

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

وحدت نوں پہچانے کہدا
کُل دی رمز نوں جانے کہدا
عشق سمندر چھانے کہدا
کہدا اپنے کم نیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

ہر پاسے وے اودھی ہستی
 اودھی ہستی دیوے مستی
 بھل جاوے اودہ گھر گرہستی
 جہڑا یار دا تونہ چھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

جہے اپنا آپ پچھاتا
 یار تھیں اونے جوڑیا ناتا
 اوّل آخر اونوں جاتا
 باقی سارے ساک نکھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

اَکُو دی جو سگت کروا
 اَکُو دا جو پانی بھردا
 اَکُو اَگے سر جو دھردا
 پار نہیں اوہدے ہوندے بیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

بھاویں اسیں قیاماں کریئے
 بھاویں اسیں رکوعاں چریئے
 بھاویں سجدے وچ سر دھریئے
 کھائیئے اے پر برنی بیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

کدرے حرم دے چکر کئیے
 حجر اُسود جیے چئیے
 دم دم اوہدا ناں وی ریے
 فر وی رہندے رستے ٹیڑھے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

انگ بھوت رما توں بھاویں
 متھے ٹکا لا توں بھاویں
 دکھ سکھ وی ونجا توں بھاویں
 تیری راہ وچ آنے کھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

اوپدا ہر اک جھوٹا دعویٰ
 اوپدا ویکھ تون آوی جاوا
 اوپدا سارا عمل وکھاوا
 جیہدی گل وچ ول اے تیزاے

سوہنا شہ رگ تون وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

اوپنے کاہدی لذت پانی
 جے کتے نہیں اکھ ٹکانی
 جے درد نوں جاگ نہیں لانی
 جہڑا دل دا بوا بھیرے

سوہنا شہ رگ تون وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

ٹٹ جانا سبھ تانا بانا
 اوڑک سبھ نے خاک سمانا
 بن جانا سبھ اک افسانا
 کاهنوں فرایہ دکھڑے سہیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

باب الست نوں اوہو پھولے
 قالو بلیی دی گھنڈ نوں کھولے
 گاؤے نت اوہ مایے ڈھولے
 جہڑا دل دیاں تاراں چھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

جہڑے اوہدی بھال ج نکلے
 اوہ اپنی پڑتال ج نکلے
 اپنے اپنے حال ج نکلے
 چھڈ کے سبھے جھگڑے چھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

کردے نہیں اوہ کجھ تکراراں
 کول نہیں بہندے اوہ مرداراں
 اوہناں دیاں وکھریاں ٹھاہراں
 اوہناں دے نیں وکھرے گھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 تیرے دور دراڑیں گھیڑے

جہڑے اُس توں دور نہیں رہندے
 جہڑے نت کراہے پیندے
 جہڑے کوئی وی مت نہیں لیندے
 دنیا دے ادھ کھان تھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

آئی ایں توں دیس بگانے
 عشق دے گھاٹی توں کیہ جانے
 کر لے ایراں توں شکرانے
 بچ لے جا کے یار دے ویڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیرے

دل چوں سارے لاه کے جالے
 اوہدے ذکر تھیں کریں اُجالے
 پی لے انج توں امر پیالے
 چھڈ دے لئے جھیڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

میں دا نجمی بُت ہن ڈھا توں
 اندر اپنے جھاتی پا توں
 دل فوں اُس دی راہے لا توں
 لگا ایں توں پاسے کھڑے

سوہنا شہ رگ توں وی نیڑے
 کڈھ نہ دور دراڑیں گھیڑے

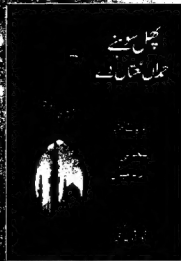
نہایت عشق سے مملو ہے

حمیرا نیکیو

پہل سونے
عراق خاتون

گلیاے سلام

انوار مدینے کے

www.marfat.com